

*Digestorum Lib. XLIX. Tit. I.***De publicis judiciis.**

§.1. *Publica judicia* sunt, quæ Lege peculiari de crimine notabili introducta sunt, datâ cuilibet de populo executione s. potestate ob crimen illud solenni iudicio Reum accusandi.

Publica crimina sunt, in quibus puniendis damnum, quod per illa reip. illatum, vindicatur, & ut hoc vindicetur, ordinariæ & certæ criminales pœnæ legibus publ. iudiciorum statutæ.

§.2. Delicta publica sint, an privata, cognoscitur ex ratione læsionis, quæ in considerationem venit, estq; læsio vel *privati*, & ita *ordinariè* apud magistratum quatenus talem civiliter agitur, *extraordinariè*, quatenus consequenter tendit ad læsionem reip. etiam criminaliter.

vel *reip.* 1. si pœna ordin. non statuta, *extraord.* vocatur delictum,
2. si gravissima læsio, & pœna statuta, publicum delictum est, & plerumq; quivis de populo potest agere.

§.3. *Species:*

1. Quando in ipsam majestatem vel statum reip. peccatur, ut *in crimine læsæ majestatis.*

2. Quando publ. civium securitas cæde & vi turbatur.
Hinc Homicidium, Parricidium, Veneficium &c.

3. Quando contra seminarium reip. matrimonium, peccatur:
Per Concubitus illicitos.

4. Quando magistratûs officium quis vel non rite suscipit: *Crimen ambitus.*
vel non ritè gerit: *Crimen repetundarum, de residuis.*

5. Quando Res ad universitatem pertinentes vel sacræ auferuntur. *Crimen peculatus, sacrilegii.*

6. Quando *ἀντάγεια* impeditur. *Crimen fraudatæ annonæ.*

7. Quando Civilia Negotia, sine quibus resp. consistere nequit, intervertuntur: *Crimen falsi.*